

Statistikk - psykiatri og bistand helsevesenet

Oppdrag relatert til psykiatri og bistand helsevesenet

Politiet har ikke en egen statistikk eller registrering spesielt for forhold relatert til bistand helsevesenet og psykiatri. Dersom vi skal få et visst inntrykk av omfanget må vi hente ut antall registrerte oppdrag fra politioperativ system (PO). Dette er først og fremst politiets vaktjournal og oppdragshåndteringsverktøy og gir en fortløpende og døgkontinuerlig oversikt over alle operative hendelser og tilgjengelige ressurser i et politidistrikt.

PO er det viktigste verktøyet for styring, kontroll og dokumentasjon av politiets operative virksomhet, og det skal i så stor grad som mulig gjenspeile faktisk oppgaveutførelse i sanntid (nasjonal bruksplan PO).

Kripos er behandlingsansvarlig for PO, jf. politiregisterloven § 53-5.

Viktige forbehold til datagrunnlaget

Når vi henter ut antall oppdrag fra PO er det svært viktig å være klar over begrensningene i dataene som hentes ut, og antall kan f.eks. ikke gjengis som det faktiske antallet. I denne sammenheng er det viktig å kjenne til at oppdrag der politiet bistår helsevesenet kan kodes på flere måter alt ettersom hva bistanden gjelder. Videre er det naturligvis situasjoner der politiet kommer i kontakt med psykisk syke uten at det er helsevesenet som har bedt om bistand, da vil politiet be Helsevesenet overta personen via legevakt eller andre institusjoner. I tillegg er det ikke alltid politiet vet om en eller flere personer involvert i en hendelse er psykisk syk, og oppdrag vil kodes ut i fra situasjonen. Koder som er relatert til psykiatri og/eller bistand helsevesenet er:

Bistand helsevesenet, transport psykiatri, psykiatri, psykiatri permisjon, psykiatri refusjon, fremstilling lege¹, selvskading, suicidal og savnet suicidal.

Listen av koder er ikke uttømmende for forhold knyttet til psykisk syke. Koder som "kontroll person", "tvang trusler", eller koder knyttet til bl.a. voldshendelser, rus og redningsaksjoner kan også involvere psykisk syke personer. Det er ikke nødvendigvis slik at politiet har informasjon om/kunnskap om personens sykdomshistorikk/diagnose, og da fremkommer ikke denne informasjonen i kodingen av oppdraget. Videre vil hendelser ifm redning og ulykker med mer også kunne ha psykisk syke som involverte i hendelsen.

I juni 2014 ble det opprettet flere nye koder/forholdets art til politiets registrering av hendelser i PO. Det er derfor ikke hensiktsmessig å sammenligne data fra så langt tilbake i tid. PO er ikke et statistikkverktøy, og endres dynamisk etter behov. PO har som hovedformål å være et verktøy til støtte for operasjonssentralen i sanntid.

¹ Dette kan være mye mer en psykiatri, eksempelvis rus, blodprøve etter mistanke om kjøring i påvirket tilstand med mer.

Et annet moment som er viktig å ta høyde for er registreringspraksis. I perioden 2017 til 2018 ble 27 operasjonssentraler sammenslått til de nye 12 operasjonssentralene. I denne sammenheng, ble det utarbeidet et felles nasjonalt opplæringsprogram for operasjonssentral. En mer enhetlig opplæring, likere opplæring til flere, kan være en faktor som kan påvirke datagrunnlaget i PO generelt.

Det er avslutningsvis viktig å presisere at politiets koding av oppdrag i PO ikke nødvendigvis er med utgangspunkt i et medisinsk diagnosesystem, men kan også være basert på politiets oppfatning og vurdering av personen.

Tabell 1 under viser antall oppdrag per år som har hatt en eller flere av kodene (forholdets art) knyttet til oppdraget:

Bistand helsevesenet, transport psykiatri, psykiatri, psykiatri permisjon, psykiatri refusjon, fremstilling lege, savnet fra institusjon, selvskading, suicidal og savnet suicidal.

I tillegg er det tatt bort registrerte oppdrag som har en av følgende avslutningskoder:

- Bortfalt (oppdraget er ikke lenger aktuelt)
- Ingen operative tiltak (politiet har vurdert at oppdraget ikke skal ha politioperativ ressurs)
- Ordnet internt (denne koden brukes sjelden og betyr at politiet har hatt ett internt gjøremål som er håndtert internt)

Tabell 1 viser antall registrerte oppdrag i PO som har en eller flere av kodene beskrevet over knyttet til oppdraget.

	2016	2017	2018	2019	2020
Antall oppdrag	26351	29075	31866	32659	34123

Økningen til antall registrerte oppdrag kan ha flere årsaker, Politidirektoratet har ikke foretatt kvalifiserte analyser knyttet til årsak.